

D E C I Z I E

04 octombrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Nagoltrans”, împotriva lui Bar Mustafa și Irinei Rotari cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 18 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită, ca fiind depusă tardiv, cererea de apel depusă de SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș,

a c o n s t a t a t:

La 06 iunie 2022, SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bar Mustafa și Irinei Rotari cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Nagoltrans”, împotriva lui Bar Mustafa și Irinei Rotari cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 45; 50-53).

La 19 ianuarie 2023, SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 06 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii (f.d. 48-49).

Prin încheierea din 18 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, ca fiind depusă tardiv (f.d. 58-61).

La 30 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, a declarat recurs împotriva încheierii din 18 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu repunerea în termeni legali de depunerea recursului, la încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2023 și repunerea în termeni legali de depunerea apelului la hotărârea Judecătoriei Chișinău, emisă la 06 decembrie 2022 (f.d. 65 –verso).

În motivarea recursului, a invocat că încheierea instanței de apel, este ilegală și lipsită de temei legal.

A mai notat că, hotărârea primei instanțe din 06 decembrie 2022 a parvenit, cu întârziere de la data pronunțării, la 21 decembrie 2022, cu toate că, până la data menționată au mai fost stabilite date de deliberare și pronunțarea hotărârii.

A susținut că, apelul depus împotriva hotărârii primei instanțe a fost nemotivat, pur formal, inclusiv fără expunerea asupra termenului legal de atac.

În cererea de apel s-a menționat că, cererea de apel suplimentară/motivată va fi depusă după recepționarea hotărârii integrale.

A considerat SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, că a fost lipsită de dreptul să-și expună poziția referitor la termenul depunerii apelului și partea materială a probelor ce demonstrează temeinicia acestuia.

Încheierea din 18 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a parvenit la adresa apelantului la 16 mai 2023, motiv din care consideră că sunt în termeni legali, după caz solicită repunerea în termen de depunerea recursului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că, încheierea din 18 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentei și reprezentantului acesteia, avocatului Victor Bantîș, la 03 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d.62).

Astfel, recursul declarat de SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, la 30 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, este depus în termenul prevăzut de lege.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel. Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâțul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă indică că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii judecătorești, a fost pronunțat la 06 decembrie 2022, cauza fiind examinată în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă (f.d. 45).

Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 06 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată, la 12 decembrie 2022.

Copia dispozitivul hotărârii din 06 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost expediată la 07 decembrie 2022, în adresa SRL „Nagoltrans” și a avocatului acesteia Victor Bantîș, circumstanță ce se atestă prin scrisoarea de expediere (f.d. 46), fiind recepționată la 21 decembrie 2022, fapt menționat în cererea de apel și cererea de recurs.

Cererea de apel împotriva hotărârii din 06 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, la data de 19 ianuarie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 18 aprilie 2023 corect a restituit cererea de apel declarată de SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 58-61).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 06 decembrie 2022, în temeiul art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 07 decembrie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 05 ianuarie 2023 (zi de joi).

În context, instanța de apel justificat a reținut că SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, a declarat apelul peste termen. Or, recurenta are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 06 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apelanta/recurenta n-a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată subliniază că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunere în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelantă în condițiile art.116 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, deși SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș în cererea de recurs a solicitat repunerea în termen a apelului, la această etapă solicitarea dată este una depășită, având în vedere că competentă de a examina cererea de repunere în termen a apelului este instanța de apel, fapt ce rezultă expres din prevederile art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de

procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș, împotriva încheierii din 18 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către SRL „Nagoltrans”, reprezentată de avocatul Victor Bantîș.

Se menține încheierea din 18 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Nagoltrans”, împotriva lui Bar Mustafa și Irinei Rotari cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos